

Visitaprotokoller 2020

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømme

Bilde på fremsiden: Biskop Solveig Fiske ønsker velkommen inn i Eidskog kirke.

Foto: Hans Dyblie

Denne siden: Eidskog kirke. Foto: Hamar bispedømme

Forord

2020 ble et annerledes år for Hamar biskops virksomhet. Det synligste beviset for dette er at de fleste av de planlagte visitasene måtte utsettes.

Det var planlagt visitaser i Ringsaker nord og sør, Eidskog, Sør-Fron, Trysil, Øyer/Tretten, Rendalen og Lia gård. Visitasene i Ringsaker nord og sør, Sør-Fron, Rendalen og Lia gård er utsatt til 2021. Visitasene i Trysil og Øyer/Tretten til 2022.

Bare visitas i Eidskog ble gjennomført tilnærmet normalt, ettersom smittetrykket og tiltakene i den perioden var relativt sett milde i forhold til året ellers.

Bispevisitas i Eidskog

27. oktober-1. november 2020

I oktober besøker
Biskop Solveig Fiske
Eidskog og Vestmarka
menigheter!

Velkommen til å møtes
Biskopen i Hamar - enten på
samtale, konsert, møte eller
gudstjeneste.

Sammen kan vi vise Biskop
Solveig Fiske at Eidskogen
inspirerer!

TIRSDAG 27. OKTOBER

11.00-12.30:
«Tekst og lunsj»
på Kirkekontoret på
Skotterud

19.30-21.00:
«Samtaler i Prestegården» i
Prestegården på Matrand
(Rødbergvegen 23)
Kveldens tema:
"Biskopens time"

ONSDAG 28. OKTOBER

14.30-15.50:
Møte for alle små og store
gründere i Eidskog
Sted: CASA Matrand

19.00-20.00:
Åpen konsert i Eidskog kirke

TORSDAG 29. OKTOBER

kl. 16.00-18.00
Frivillighet og samarbeid
i Eidskog!
Et åpent møte for alle
frivillige organisasjoner
på Bøndenenes hus, Skotterud.
16.00: Servering av suppe
ved Eidskog Bygdekvinnelag.
16.30-18.00: Møte med
innslag av Linedancerne fra
Magnor (ledet av Gro
Rudberg).

SØNDAG 1. NOVEMBER

11.00:
Visitagudstjeneste i Eidskog
kirke kl. 11.00
Etter gudstjenesten serverer
Eidskog Sanitetsforening
kirkekaffe i Kirkestua.

Bispevisitas i Eidskog
27. oktober - 1. november 2020

Visitastforedrag

Innledning

Kirka i Eidskog – samarbeid skaper glede!

Eidskog er et samfunn preget av en kultur med utspring i skog og jordbruk. Det er også betydelige industribedrifter i bygda. Magnor glassverk ble etablert i 1896 og er fortsatt en viktig virksomhet i Eidskog. Glassverket trekker i normale år 220 000 besøkende. Glassblåsing er jo kunst, og samspillet mellom kunst, håndverk, kultur, industri og landbruk er tydelig her i kommunen; variasjonen og mulighetene er mange og store. Et eksempel på dette er alle gründervirksomhetene basert på kunsthåndverk og tradisjonsmat som popper opp i kommunen. Samvirket mellom alle tannhjulene i samfunnet må være tilstede for å gjøre alt dette mulig. Drivverket må være stabilt og bestå av gode boforhold, velferd og oppvekstsvilkår. Alle gode hjemplasser trenger et slikt drivverk for at en skal kunne ha det en trenger for å være et velfungerende samfunn, slik som Eidskog er.

Kirka er også en del av denne store helheten. Ei kirke er aldri ei kirke i løse lufta, den er tett forbundet med de omgivelsene og det folket som den til enhver tid må forholde seg til. Å være kirke i dag handler om å være i dyp kontakt med sin kontekst og å være ei kirke som oppleves som aktuell og nærværende. Jeg har denne uka opplevd ei kirke som ønsker å være nettopp dette. Gjennom møter med ansatte, folkevalgte, frivillige, eldre, barn og unge har jeg fått se ei mangfoldig og levende lokalkirke med stort hjerte for folket den møter. Visitasdagene har vist oss med all tydelighet at kirka er viktig for folk – det har blitt bekreftet igjen og igjen, både i ord og handling. Ja, det har blitt synlig at kirka virkelig er en del av dette samfunnsdrivverket.

Gjennom visitasprogrammet har vi fått gjennomført det visitasen har som hovedmålsetning; å støtte, inspirere og skape engasjement for videre arbeid. Dette foredraget vil handle om det jeg har fått møte og se disse dagene, og hva jeg tenker er områder som trenger særlig oppmerksomhet i årene som kommer. Foredraget vil derfor være todelt. Første del er et tilbakeblikk på programmet med fokus på tema vi har berørt i de mange møtepunktene disse dagene. I andre del vil dere få noen utfordringer å arbeide videre med.

Del 1

Tirsdag

Vi føler at skogen formelig åpner seg når vi nærmer oss Eidskog nordfra. I horisonten skimter vi Värmland, og vi kjenner på den spenningen vi opplever i denne merkelige tida. I ei anna og normal tid, ville vi en tirsdag morgen vært ledsaga på vegen av mange som skulle over grensa, for å handle, men mange også for å besøke sine nære og kjære. Jeg vet at det er mange i grenseområdene som opplever savn over at de ikke får besøkt

hverandre på tvers av landene. Vi kan ikke annet enn å bite det i oss, stå i det og håpe at det kommer en dag i ikke altfor fjern framtid hvor ting igjen blir normalt.

Skogslandskapet minner meg på Eidskogs egen store dikter Hans Børli, i skriftet «Landskap» fra 1981 står diktet «*Treet som vekser opp ned*»:

*Drømmen er et tre
som vekser opp – ned*

*Røttene festet i himmelen
fine rothår suger
sær grokraft
fra moldmørket mellom stjernene
mens krona brer ut sine greiner til
en hvileplass for fuglene
i menneskehjertets uendelige rom*

Diktet får meg til å tenke på Guds skaperverk og orda gir trøst og håp.

På trappa til Magnor kirke hadde kirkeverge Marit Nordal tent velkomstlysene, og vi gikk inn til **morgensang**. I det flotte og intime kirkerommet sang vi salmen «*Å leva, det er å elska*», en sang som formelig løftet en forsamling som hadde kommet inn fra det hustrige oktober-været. Sokneprest Bettina Eckbo, kapellan Janne Sannesmoen og diakon Mona Teresa Vandrer ledet oss gjennom morgenliturgien. De gode ordene og den skjønnne musikken framført av organist Sigrid Bråthen ga oss en veldig fin åpning av visitasen.

På kirkekontoret var det møte med **den kirkelige staben**. Et viktig grunnlag for enhver bispevisitas er de samtaler biskopen holder i forkant av visitasen med de ansatte, disse hadde vi da jeg besøkte Eidskog i september måned. Plenumsmøtet med de ansatte under visitasen følger opp disse formøtene og bereder grunnlag for videre arbeid. I staben her i Eidskog er det kompetente medarbeidere med mye god erfaring. Vi stilte spørsmål om måtene man organiserer arbeidet på er i tråd med de utfordringer vi står ovenfor, og det ble en fruktbar og god dialog rundt dette.

I pausen i stabsmøtet, fikk vi gleden av å delta på **Tekst og lunch**, den ukentlige gjennomgangen av påfølgende søndags prekentekst ledet av soknepresten, som er åpen for deltakelse fra lokalsamfunnet.

Etter stabsmøtet nøt vi en smakfull middag sammen med staben hos Max Ivan. Det er ikke vanskelig å forstå at folk reiser fra hele Østlandet for å spise i restauranten eller handle i forretningen.

Vi dro så videre til **Bakketun**, som er Eidskog kommunes boligtilbud for mennesker med utfordringer knyttet til rus og psykiatri. På Bakketun fikk vi gode samtaler med brukere, ansatte og folkevalgte. Kapellan Janne Sannesmoen holdt andakt. Bevertingen ble ivaretatt av frivillige i diakoniutvalget.

Neste viktige post på programmet var **møte med Eidskog kirkelige fellesråd**. Vi samtalte med utgangspunkt i de rapportene som var innsendt på forhånd, blant annet om økonomi og hvordan en kan klare å kommunisere ut den betydningen kirka har i et lokalsamfunn. En viktig del av denne samlingen er å gjøre forberedelser inn mot møtet med kommunen. Rådet viste stort engasjement for å være en folkekirke som er godt rustet til å møte vår tid.

Dagens siste møte var «**samtaler i prestegården**», med tema «biskopens time». Dette flotte tiltaket arrangeres i sokneprestens fargerike hjem en gang i måneden.

Onsdag

Dagen startet i Eidskog rådhus, der vi fikk møte **kommunens administrative og politiske ledelse og den lokale politikontakten**. Ordfører Kamilla Thue ønsket velkommen og orienterte om kommunen sammen med rådmann Trond Stenhaus. Rådmannen trakk blant annet fram den demografiske utviklingen i regionen og hvordan kommunen må forholde seg til dette i sin planlegging av tjenesteproduksjon. Eidskog kommune ønsker å gi innbyggerne brede og gode tilbud med kvalitet. Alle skal føle tilhørighet, og kommunen har som mål at flest mulig skal få oppleve mestring på sin måte. For å lykkes med dette er kommunen avhengig av godt samarbeid mellom de kommunale virksomhetene, men også med andre organisasjoner i lokalsamfunnet og andre offentlige virksomheter. God samhandling krever både samarbeid og samordning.

Den grunnlovsforankrede folkekirka har sin naturlige plass i dette bildet, og vi diskuterte hva kirka betyr for et lokalsamfunn. Samarbeidet mellom kommune og kirke er godt ivaretatt i Eidskog og det oppleves at det legges til rette for at kirka får rammevilkår som gjør at en både kan holde i hevd de flotte kirkebyggene og gravplassene som finnes her i kommunen, samtidig som det er ressurser til å ivareta kirkas øvrige samfunnsoppdrag. Vi samtalte om hvordan det er å vokse opp og bo i Eidskog. Kommunen har en strategisk tilnærming til hvordan en skal øke livskvaliteten og folkehelsen ytterligere for sine innbyggere. Det er naturlig og nødvendig at kirka tar sin plass i videreutviklingen av lokalsamfunnet.

Videre fikk vi gleden av å stifte bekjentskap med **ledelsen i skole og barnehage**. Det ble et fruktbart møte der vi diskuterte samarbeid barnehage-kirke, og skole-kirke samarbeid i lys av ny overordna plan for skolen og nye fagplaner. Endringene i planene gir føringer for tilrettelegging av framtidig samarbeid. Likeverd og religionsåpenhet er gode verdier også for kirka. Det vil fortsatt være slik at skoleelever skal få kunnskap om nasjonale og lokale tradisjoner, og det vil fremdeles være rom for at det kan gjennomføres barnehage- og skolegudstjenester og besøk i kirker og på gravplasser. Barnehage, skole og kirke har et felles mål om å bidra til livsmestring for barn og unge, herunder forberede til å møte krevende situasjoner i livet.

Lunchen i rådshusets kantine blir produsert og servert av **vekstbedriften Vilja**. Etter lunch reiste vi til det øvrige produksjonslokalet til Vilja. Der bivånet vi en allsidig produksjon som gir grunnlag for tilrettelagte arbeidsplasser for de som har behov.

Ferden fortsatte til CASA Matrand, der vi fikk møte en kvinnesterk forsamling av **driftige gründere**. Felles for alle gründerne var en sterk vilje til å satse, og skape noe av og med det lokale. Vi ble også presentert for magasinet «*Eidskog inspirerer*» som tar pulsen på lokalsamfunnet. Mitt inntrykk er at det ikke finnes noen begrensninger for hva man kan få til på Eidskogen når man arbeider med kvalitet og innsats.

Vi beveget oss så til kirkestua på Matrand for **fellesmøte med menighetsrådene i Eidskog og Vestmarka**. De folkevalgte er de som besitter førstehåndskompetanse til det lokale livet og er valgt for å ivareta det menighetsmessige arbeidet i soknet. Vi samtalte om saker som var løftet fram knyttet til de innsendte rapportene. Hovedfokus i de engasjerende diskusjonene var tiltak overfor barn og ungdom, samt menighetenes diakonale arbeid.

Vi avsluttet kvelden med å oppleve en berørende **konser**t rundt dikt av Hans Børli i Eidskog kirke. Medvirkende i konserten var Eidskog Vocalis, lokale musikere, kirkemusikerne og tekstleser Lars Vegard Solberg, alt under stram regi av kantor Lars-Alexander Mensonides.

Torsdag

Et av høydepunktene under visitasen var pilegrimsvandringen med 2. trinn fra Skotterud skole, som gikk fra Eidskog bygdetun til Vestmarka kirke. Ved det gamle kirkestedet på Øgardshaugen ble barna møtt av ei mystisk hulder som spilte vakre toner på tverrfløyte. Jeg må fortelle dere om hva barna sa da sokneprest Bettina forklarte barna at den gamle, lille laftekirka som en gang hadde stått på haugen, hadde blitt tatt ned og fraktet til Sverige. Ett av barna spurte: «**hvordan klarte de det?**», hvorpå en av de andre 2. klassingene kjapt repliserte: «**da måtte de samarbeide!**» Enda et prov på at samarbeid står sterkt her på skogen.

Etter endt pilegrimsvandring ble vi inne i den vakre kirka opplivet av sang med barn fra Eidskog montessoriskole. Etterpå ble vi traktert med boller og kakao av frivillige fra sanitetsforeningen.

På ungdomslokalet på Magnor var vi invitert til «**gubbetreff**». Gubbetreffet er en forsamling på over 50 pensjonister i alle aldre som møtes ukentlig for kaffe, hygge og gode historier, men også foredrag og dugnader. Blant annet bidro gubbetreffet i oppussinga av Magnor kirke.

På infocenteret på **Morokulien** fikk vi en orientering om arbeidet som gjøres der, særlig med vekt på restaureringen av Fredsmonumentet og utfordringer under pandemien. Vi fikk også en hyggelig samtale med prester fra Eda-Köla pastorat, der vi blant annet diskuterte det kirkelige samarbeidet på tvers av riksgrensa.

Etter passering av politiposten på grensa, reiste vi tilbake til Skotterud for et møte mellom biskop, prost, sokneprest og kirkeverge for å **oppsummere erfaringene** fra bispevisitasen og se fram mot visitasgudstjenesten.

Vi beveget oss så fra kirkekontoret til Skotterud bedehus for samtale med **Eidskog normisjon** med temaet samarbeid mellom kirka og de andre kristne organisasjonene i Eidskog. Jeg opplever at Normisjonen er svært imøtekommende til å bidra i mange ulike sammenhenger og de uttrykte stor velvillighet til å låne ut bedehuset for de som har behov.

Siste post på torsdagens program var møte med **frivilligheten i Eidskog** på Bøndernes hus. Etter velsmakende elgsuppe servert av Eidskog bygdekvinnelag og påfølgende energisk linedance-opptreden av «Boarder linedancers», fikk følgende lag og foreninger presentere sitt arbeid:

Sanitetsforeningen, Støtteforeningen for Helsetunet, Frivilligsentralen, bygdekvinnelaget, museums- og historielaget, normisjonen og kirkas diakoniutvalg.

På møtet fikk vi høre sterke og gode historier om hva frivillig arbeid betyr for mennesker, både for de som får og de som gir. Jeg fikk også lære det lokale dialektuttrykket «**dømning**» - dugnad, og er det noe som virkelig særpreger Eidskogen er det kanskje nettopp dugnadsånden.

Jeg reiste hjem fra Eidskog med sterke inntrykk, entusiasme og glød fra gode opplevelser og fine dager.

Del 2

Når jeg nå går over til del 2 av foredraget vil jeg peke på noen stikkord for videre arbeid i menighetene, i de kirkelige rådene og i samarbeidet med hele lokalsamfunnet. Jeg har delt inn i fem hovedområder, og jeg vil bruke dem som overskrift på utfordringene til menighetene her.

Det første hovedområdet er:

I Gudstjenester og kirkelige handlinger

Dere har noen flotte kirkerom i Eidskog. Magnor kirke, Vestmarka kirke og Eidskog kirke er juveler på hver sin måte, og vi har blitt gitt store opplevelser gjennom liturgiske samlinger, musikk og andre arrangement under visitasdagene. Både i møte med staben og menighetsrådene, ble det tematisert behov for en evaluering av eksisterende planer og årshjul. Erfaring viser at godt samarbeid med ulike aktører og tverrfaglighet gir en økt kirkesøkning. I Eidskog er dere gode på årsplanlegging, men det kan være regningssvarende med en gjennomgang av hva det skal satses videre på og hva som eventuelt skal legges til side. Dette er diskusjoner det er naturlig å gjennomføre i en dialog mellom råd og stab.

Så min første utfordring er å:

- 1) Ta en gjennomgang av årshjulet for gudstjenester og samarbeid med andre aktører. I tilknytning til arbeidet med dette, evaluere eksisterende tiltak, herunder plan for trosopplæring og plan for kirkemusikk, og forankre planene i lokale behov og ønsker.*

- 2) At råd og stab sammen ser gjennom det totale aktivitetsnivået i menighetene for å være omforent om hva som vil være viktig å satse på i tida framover. Det skal avholdes et årlig strategimøte mellom de kirkelige råd og de ansatte.*

Da går jeg over til neste satsningsområde som er:

II Omsorg og solidaritet

Vi har gjennom denne uka fått sett mye av det diakonale arbeidet som kirka driver. Det handler blant annet om besøk på institusjoner, gjennom enkelt-samtaler og med grundig sorgarbeid. Ikke minst er det mye god diakoni og omsorg i å ta vare på kirkegårdene. I Eidskog er gravplassene og kirkebyggene ivaretatt gjennom det gode arbeidet som legges ned på dette feltet, i det daglige særlig av kirketjenerne Christer Tuhus, Martine N. Fjeldbu og Marit Nordal. Diakonien er helt essensiell i kirkas virke og jeg vil berømme dere for satsningen dere gjør gjennom tilsetting av diakon i prosjektstilling, og løfte fram betydningen av alt det gode arbeidet dere gjør gjennom diakoniutvalget. Dere har nå en unik mulighet til å videreutvikle dette området i Eidskog. For å prioritere ressursene vil det være nyttig med en systematisk tilnærming.

Min tredje utfordring er derfor:

- 3) Gjennom ei kartlegging av hvor behovet er størst og hvilke tiltak man ønsker å prioritere, utarbeide en helhetlig diakoniplan for menighetene.*

Det tredje hovedpunktet jeg vil fokusere på er:

III Barn og unge

I forbindelse med innføring av ny overordnet plan for skolen i 2020 og med tanke på ny lov for tros- og livssynssamfunn, vil det være veldig viktig å samsnakke om hvilke muligheter som ligger for samarbeid mellom kirke og skole/barnehage. Jeg vil gjerne, som biskop, være med i den samtalen. Og jeg utfordrer dermed til å:

- 4) Sammen med kommune, skole og barnehage se på hvilket faglig innsteg man har for samarbeid og hvilke arbeidsmetoder det er mulig å bruke. Et allerede godt forhold danner grunnlag for framtida. Dette kan nedfelles i en systematisk plan for samarbeid.*

Dåp er et satsningsområde for kirka. I Eidskog er dåpsprosenten av de høyeste i bispedømmet, og de aller fleste medlemmer i Den norske kirke døver sine barn her i kommunen. På landsbasis synker dåpstallene år for år, og da er spørsmålet; hvordan kan vi forebygge og komme i inngrep med denne utfordringen også lokalt her i Eidskog? Det skal gjennomføres drop-in dåp nå i november, jeg vil berømme dere for å ta også denne utfordringen. Men, kanskje er vi nødt til å finne ytterligere nye metoder og plattformer? Min femte utfordring er derfor at en:

5) Ser på hvilke muligheter det er for å løfte fram og gi tilgang på dåp gjennom hele året i lokalsamfunnet, herunder videreutvikle drop-in dåp som en mulighet for dåp av både barn, ungdom og voksne.

Den norske kirke har en rekrutteringsutfordring. Vi vet at det vil bli krevende å fylle de ulike kirkelige stillingene i tida framover, mye på grunn av at færre begynner på de kirkelige studieretningene. Folk som jobber i kirka opplyser ofte at de begynte i kirkelig tjeneste fordi noen personlig hadde oppfordret dem. Vi har under visitasen fått høre mye om kirkas kontaktflater med lokalsamfunnet, og jeg vil derfor utfordre til:

6) At det overfor ungdom snakkes om mulighet for kirkelig utdanning, og hva det vil si å arbeide i kirka.

Det neste temaet er:

IV Kirka i lokalsamfunnet

Den norske kirke har de siste årene gjennomført medlemsundersøkelser som tar pulsen på hva som rører seg blant våre medlemmer. Spørsmål som omhandler verdier og holdninger, gudstjenestevaner og syn på kirkebygg blir adressert. Det er viktig at kirka bidrar og deltar der det er mulig i lokalsamfunnet. Det årlige arrangementet «**åpen kjerkeplass**» er i den forbindelse et eksempel til etterfølgelse. Det kan være mulig å utvide dette engasjementet ytterligere ved å være til stede når det er store evenementer som festivaler eller lignende. Jeg vil derfor utfordre til å:

7) Se på mulighetene for å utvikle samarbeid med enda flere aktører i lokalsamfunnet.

Som nevnt tidligere i foredraget er det et godt forhold her mellom kommune og kirka. Det er jeg veldig glad for og oppmuntrer til å fortsette det gode samarbeidet. Derfor vil jeg utfordre til:

8) At kirkelig fellesråd inviteres til møte med kommunestyret og/eller formannskapet for å informere og orientere om hva kirka bidrar med, og er ansvarlig for, i lokalsamfunnet.

9) At Eidskog kommune og Eidskog kirkelige fellesråd etablerer formelle møtepunkter for kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser, med minimum et møte på våren/tidlig sommer, et møte på høsten og et evaluerings- og oppfølgingsmøte på vinteren.

Magnor kirke, Vestmarka kirke og Eidskog kirke er alle fine kirkebygg, som er godt ivaretatt. For å opprettholde den gode standarden på byggene vil det være nødvendig med jevnlig vedlikehold. Vi må regne med at kostnadskrevende investeringsbehov vil måtte oppstå. Min neste utfordring er således:

10) At det på bakgrunn av tekniske tilstandsrapporter for kirkebyggene, gjerne i samarbeid med kommunen, utarbeides langsiktige planer for vedlikehold og investeringer.

Om 10 år er det nasjonaljubileum i Norge. I 2030 har det gått 1000 år siden Olav Haraldsson, den senere Hellige, falt i slaget på Stiklestad. I årene fram mot 2030 skal dette markeres på flere måter over det ganske land. I henhold til tradisjonen stoppet Olav på Matrand på veg østover i 1028. I tillegg til at det går en pilegrimsled gjennom Eidskog, er det også flere helligsteder i skogen, og også steder knyttet til Olavsmyten. Jeg vil derfor utfordre til:

11) En satsning på nasjonaljubileet med særlig vekt på året 2028. I perioden fram mot nasjonaljubileet kan det for eksempel være aktuelt å tematisere religionsdialog og religionsmøter i dagens samfunn, og videreutvikle arbeidet med merking av pilegrimsleden i samarbeid med nabokommuner i både Norge og Sverige.

Det siste punktet jeg vil snakke om i dag er:

V Medarbeiderskap og organisering

Nye tider utfordrer oss til å se nøye på hvordan vi selv organiserer oss, hvilke arbeidsmetoder vi anvender og hvorledes vi ivaretar og videreutvikler kollegafellesskapet. Det kan derfor være grunn til å se på hvordan de ulike møtepunktene en har fungerer, og om det eventuelt er andre arenaer en trenger å utvikle. Det er også viktig med rom for å tenke de lange tankene og gjøre prioriteringer. I soknene i Eidskog er det en etablert praksis med stabsmøter for de kirkelig ansatte. Jeg vil utfordre til å:

12) Å videreutvikle arbeidet med felles strategisk tenkning og at det avsettes tid til ukentlige stabsmøter på inntil 1 time, hvor det siste kvarteret med fordel kan avsettes til konkret samhandling mellom relevante samarbeidspartnere. I tillegg bør det avholdes halvårige stabsmøter for langtidsplanlegging.

Eidskog og Vestmarka menigheter gir ut et flott menighetsblad. Medlemsundersøkelser for Den norske kirke påviser at menighetsblad fortsatt er det desidert største medium for informasjon fra kirka overfor befolkningen. I vår tid er det svært viktig at også kirka utnytter mulighetene som ligger i nye digitale kommunikasjonsformer, ettersom det er på slike flater de fleste av oss søker informasjon og kontakt med samfunnsaktører. Min neste utfordring blir derfor å:

13) Se på ulike måter for å ytterligere styrke kirkas synlighet i sosiale medier og styrke annen digital kommunikasjon, herunder se på muligheten for heldigital melding av dåp.

Eidskog ligger ved riksgrensa, og relasjonene til Sverige er nære, mange og tette. I kirkelig sammenheng har det vært tidvis mye utveksling av ideer, god samhandling og felles prosjekter. Jeg tror det kan være mye å hente på en videreføring og en forsterkning av samarbeidet over grensa. Min siste utfordring blir derfor å:

14) Utvikle det faglige kirkelige samarbeidet over grensa, for eksempel ved å ha et årlig møte mellom Solør, Vinger og Odal prosti og naboprostiet i Värmland.

Avslutning

Så er tiden kommet for å takke for visitasen. Hjertelig takk til alle som har vært involvert i planlegging og tilrettelegging. Takk for alle de gode rapportene som ble sendt inn på forhånd. Takk for tillit, gjestfrihet og hyggelige bordfelleskap.

Takk for gode møter med mennesker i alle aldre. Jeg tar alle disse møtene med meg, alle hilsener, smil og meningsutvekslinger, ja, alt jeg har fått være del av under visitasen. Hjertelig takk.

Gud velsigne Eidskog og Vestmarka menigheter!
Gud velsigne Eidskog kommune!

Solveig Fiske
Hamar biskop

Bispevisitas i Eidskog 27. oktober - 1. november 2020

Utfordringer

- 1) Ta en gjennomgang av årshjulet for gudstjenester og samarbeid med andre aktører. I tilknytning til arbeidet med dette, evaluere eksisterende tiltak, herunder plan for trosopplæring og plan for kirkemusikk, og forankre planene i lokale behov og ønsker.*
- 2) At råd og stab sammen ser gjennom det totale aktivitetsnivået i menighetene for å være omforent om hva som vil være viktig å satse på i tida framover. Det bør avholdes et årlig strategimøte mellom de kirkelige råd og de ansatte.*
- 3) Gjennom en kartlegging av hvor behovet er størst og hvilke tiltak man ønsker å prioritere, utarbeide en helhetlig diakoniplan for Eidskog og Vestmarka menigheter.*
- 4) Sammen med kommune, skole og barnehage se på hvilket faglig innsteg man har for samarbeid og hvilke arbeidsmetoder det er mulig å bruke. Et allerede godt forhold danner grunnlag for framtida. Dette kan nedfelles i en systematisk plan for samarbeid.*
- 5) Ser på hvilke muligheter det er for å løfte fram og gi tilgang på dåp gjennom hele året i lokalsamfunnet, herunder videreutvikle drop-in dåp som en mulighet for dåp av både barn, ungdom og voksne.*

- 6) *At det overfor ungdom snakkes om mulighet for kirkelig utdanning, og hva det vil si å arbeide i kirka.*
- 7) *Se på mulighetene for å utvikle samarbeid med enda flere aktører i lokalsamfunnet.*
- 8) *At kirkelig fellesråd inviteres til møte med kommunestyret og/eller formannskapet for å informere og orientere om hva kirka bidra med, og er ansvarlig for, i lokalsamfunnet.*
- 9) *At Eidskog kommune og Eidskog kirkelige fellesråd etablerer formelle møtepunkter for kirkas deltakelse i kommunens budsjettprosesser, med minimum et møte på våren/tidlig sommer, et møte på høsten og et evaluerings- og oppfølgingsmøte på vinteren.*
- 10) *At det på bakgrunn av tekniske tilstandsrapporter for kirkebyggene, gjerne i samarbeid med kommunen, utarbeides langsiktige planer for vedlikehold og investeringer.*
- 11) *En satsning på nasjonaljubileet med særlig vekt på året 2028. I perioden fram mot nasjonaljubileet kan det for eksempel være aktuelt å tematisere religionsdialog og religionsmøter i dagens samfunn, og videreutvikle arbeidet med merking av pilgrimsleden i samarbeid med nabokommuner i både Norge og Sverige.*
- 12) *Å videreutvikle arbeidet med felles strategisk tenkning og at det avsettes tid til ukentlige stabsmøter på inntil 1 time, hvor det siste kvarteret med fordel kan avsettes til konkret samhandling mellom relevante samarbeidspartnere. I tillegg bør det avholdes halvårige stabsmøter for langtidsplanlegging.*
- 13) *Se på ulike måter for å ytterligere styrke kirkas synlighet i sosiale medier og styrke annen digital kommunikasjon, herunder se på muligheten for heldigital melding av dåp.*
- 14) *Utvikle det faglige kirkelige samarbeidet over grensa, for eksempel ved å ha et årlig møte mellom Solør, Vinger og Odal prosti og naboprostiet i Värmland*

Hamar Biskop
Postboks 172
2302 Hamar

Visitastilberedende rapport
Til Bispevisitas i Eidskog og Vestmarka menigheter
27. oktober-1. november 2020
Rapport fra Eidskog og Vestmarka sokn

Eidskog sokn

En vurdering av status og målsetninger for menighetens arbeid:

Som visjon for Kirkens arbeid her i Eidskog, har Eidskog menighetsråd trykket Den norske kirkes visjon om «Mer himmel på jord» og Hamar bispedømmes visjon «Hellige rom for alminnelige liv» til sitt bryst.

Vi ønsker å jobbe for at kirken skal være åpen for alle, og være et sted hvor alle føler seg hjemme, uansett kjønn, stand, legning, funksjonshemming og etnisitet.

1. Gudstjenester

Fra mars 2017 fikk Eidskog menighet en revidert forordning på antall gudstjenester fra Hamar biskop.

Den reviderte forordningen for Eidskog sokn er: 75 (fra 72 i forrige forordning).

Eidskog menighet er en tradisjonell folkekirke-menighet i sin grunnstruktur.

Den generelle tilhørigheten til kirken er stor og antall kirkelige handlinger er stabilt godt. Majoriteten av Eidskogs befolkning er medlemmer av Den norske kirke, og har en tilhørighet til kirken som sin tradisjonsforvalter og bruker kirken som sitt naturlige samlingspunkt ved livets store anledninger (dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse).

Eidskog sokn har to kirkebygg som brukes jevnlig til ordinære søndagsgudstjenester, annenhver søndag, Eidskog kirke og Magnor kirke.

Eidskog kirke er kommunens hovedkirke (fra 1665 med sitteplasser til 350 stk). Den står på stedet Matrand som er et gammelt kirkested. Eidskog kirke er den tredje kirken som står på Matrand. Dette er et historisk sted med røtter tilbake til Olav den hellige,

hvor kong Olav og hans menn stanset og rastet i 1028 på sin vei til Gardariket. I følge Biskop Øysteins jordebok var Matrand et gammel rastested for pilegrimer og det stod både et gammelt trekors og et sælehus for pilegrimer i nærheten av kirken. I dag ønsker vi å hente opp igjen denne gamle pilegrimstradisjonen, og kirken brukes ved større gudstjenester og jubileum.

Magnor kirke var opprinnelig et kapell (fra 1924 med sitteplasser til 150 stk), og er et mindre kirkerom enn Eidskog kirke. Derfor brukes denne oftere til kveldsgudstjenester, fastesamlinger m.m. når det passer med mindre forsamlinger.

Menighetsrådet har ønsket beholdt søndagsgudstjenesten som menigheten samlingspunkt og hjerteslag. Vi ønsker at søndagsgudstjenesten i kirken skal være et sted som rommer hele befolkninger, unge og gamle, mennesker i glede og sorg. Derfor legges dåp som primærordning til søndagens gudstjeneste, sammen med ulike trosopplæringstiltak, 50-årskonfirmanter, deltakelse av konfirmanter som ministranter, deltakelse av kirkens barnekor og voksenkor, høsttakkefest, minnelse av døde med mer. Deltakelse er generelt sett god, og mange mennesker i Eidskog er på gudstjenester i kirken en eller flere ganger i året.

Dem som går fast/ofte til søndagsgudstjenestene er det færre av, men antallet er stabilt. Tradisjonelt har kontakten mellom Kirken og Bedehuset vært godt, og mange av de faste kirkegjengerne har vært de samme faste medlemmene på Bedehuset. Dette har holdt seg stabilt de siste 10 årene.

Erfaringen fra Eidskog viser at mange gjerne deltar på kirkelige arrangement, men at man gjerne trenger «en anledning» for å delta. Dette har menighetsrådet ønsket å ta tak i – å skape denne anledning for å gjøre det lettere å komme til gudstjenesten.

Dette har båret frukter ved at flere kommer til gudstjenesten.

Dette skyldes blant annet at menigheten har arbeidet aktivt for å øke frivilligheten i gudstjenesten, som igjen har økt de frivilliges tilhørighet til kirkens.

Dette gjelder kirkeverttjenesten, ulike representanter fra menighetsrådet som deltar hver gudstjeneste, forsangergruppen, større deltakelse av barn og unge og deltakelse av kor og ulike musikere.

Hver søndag har sin egen struktur på søndagsgudstjenesten, for å skape forutsigbarhet og trygghet for de frivillige som skal delta på gudstjenesten:

Kl. 10.00: Planleggingsmøte hvor alle frivillige samles sammen med presten(e) i Prestesakrestiet for å fordele oppgave og øve på ulike liturgiske oppgaver. Samtidig møtes den som vil være med som forsangere på orgelgalleriet hos organisten for å øve på dagens salmer/musikk.

kl. 11.00: Gjennomføring av gudstjenesten.

De frivillige som deltar på en vanlig gudstjeneste er:

Eidskog kirke: To kirkeverter, forsangere, en representant fra menighetsrådet og en kaffevert (som har ansvar for kirkekaffen).

Magnor kirke: To kirkeverter (som også ordner kirkekaffe), forsangere og en representant fra menighetsrådet.

Som normalordning serveres det kirkekaffe etter alle gudstjenester (med kaffe fra kirken og kake fra kirkevertene/kaffeverten eller andre lag/foreninger).

Eidskog menighet har i mange år hatt godt samarbeid med ulike lag og foreninger i bygda og grupperinger på fellesgudstjeneste (for eksempel Eidskog sanitetsforening,

Eidskog Bygdekvinnelag, Eidskog Museums- og historielag, Eda-Eidskog Rotaryklubb, Børli-selskapet osv.) På disse gudstjenestene stiller foreningen gjerne med pynting av kirken, kirkekaffe og i noen sammenhenger som kirkevert og forbønnslesere.

I noen sammenhenger er samarbeidet også knyttet til foredrag, konserter, historiske spill og innslag, pilegrimsvandring, som kan knyttes til gudstjenestelignende samlinger, feks tidebønn, andakt med mer.

Eidskog menighet har også et godt samarbeid med Den svenska kyrkans menigheter som grenser til Eidskog, Eda församling (i Eda-Köla pastorat).

Eidskog menighet samarbeider hvert med Eda församling om tre gudstjenester:

- En svensk högmässa i Eidskog kirke hver vår (april/mai) hvor Eda församling kommer med prest, organist, kirketjener og kirkekor for å holde en svensk høymesse.
- En felles fredsgudstjeneste ved fredsmonumentet på Morokulien/på grensen hver august på den søndagen som faller nærmest 16. August (som er datoen da Fredsmonumentet ble reist i 1914).
- En norsk høymesse/gudstjeneste i Eda kyrka hver høst (oktober/november) hvor Eidskog menighet kommer med prest, organist og kirkekor for å holde en norsk gudstjeneste.

De ulike type gudstjenester som holdes ellers i Eidskog og Magnor kirker er:

- Høytidsgudstjenester
- Ordinære gudstjenester
- Familiegudstjenester/gudstjenesten knyttet til trosopplæringstiltak
- Friluftsgudstjenester (på Morokulien, utenfor Eidskog helsetun m.m.)
- Grendegudstjenester (dvs. gudstjenesten som holde på grendehus/gamle skoler på ulike steder i bygda: Tobøl bad, Nevjen grendehus, Holseter grendehus og Åbogen bygdehus)
- Kveldsgudstjenester (for eksempel i fastetiden)
- Tidebønner (i forbindelse med pilegrimsvandring og «Åpen kjerkeplass»/åpen kirke om sommeren).

2. Omsorg og solidaritet

I kirken i Eidskog ønsker vi at omsorg og solidaritet står sentralt i menighetens hverdagsliv, og vises i menighetens ord og handling.

Menigheten har et misjonsprosjekt gjennom Den norske misjonsselskap i Mali, som støtter arbeidet mot omskjæring av kvinner og opplæring av fattige.

Inntektene til misjonsprosjektet kommer primært fra menighetens takkoffer på ulike gudstjenester.

I tillegg har menigheten hatt en hjelpeprosjekt i mange år i Kenya, hvor menigheten støtter et barne- og ungdomsenter i Nairobi, Uzima center, som hjelper fattige barn og unge med skolegang og fritidsaktiviteter. Her har Eidskog menighet støttet med vannboring, hjelp til innkjøp av møbler, inventar, symaskiner, fotballbane og annet utstyr til hjelp i opplæringen.

I Eidskog har vi hatt vår egen kontakt, Nils Christian Faarlund, som har vært mellommannen mellom Eidskog menighet og Uzima center. I flere ble det tidligere også arrangert turer for eidskoginger til Kenya og Nairobi for å besøke Uzima senter.

Inntektene til hjelpeprosjektet er blitt finansiert gjennom menighetens takkoffer på enkelte gudstjenester gjennom året, men også gjennom veldedighetskonserter, auksjoner, loddsalg, salg av gjenstander (vesker, klær, smykker osv.) fra Kenya m.m.

Hvert år deltar kirkens konfirmantkull på Kirkens Nødhjelps Fasteaksjon med bøsseaksjon til inntekt for Kirkens Nødhjelps arbeid. Ved enkelte anledninger har noen av konfirmantene også deltatt som bøssebærere på TV-aksjonen.

Hver uke holder prest og organist andakt på Eidskog helsetun. I tillegg holdet det andakt på omsorgsstedene Skotterudtunet og Koppangtunet en gang i måneden.

Menigheten har et aktiv diakoniutvalg som arbeider med besøkstjeneste hos eldre, kaffe ved andakter på Skotterudtunet og Koppangtunet, Åpen Lunsj for alle i samarbeid med Frivilligsentralen, åpne allsangkvelder og turer til ulike steder i nærmiljøet. Sommeren 2020 ansatte Eidskog kirkelige fellesråd vår aller første diakon, Mona-Teresa Vandrør, som skal lede menighetens diakonale arbeid.

Vi har ønsket å løfte frem Prestegården som historisk bygg i bygda, som stedet hvor soknepresten tradisjonelt har holdt til, med tilhørende prestekontor. Soknepresten arrangerer «Samtaler i Prestegården» en gang i måneden, som er et åpent samtalested hvor ulike aktuelle tema samtales om, gjerne innledet av en invitert gjest. Det er også blitt holdt intimkonserter i Prestegården. I tillegg brukes Prestegården hver nyttårsaften til en åpen nyttårsfeiring (med påmelding), med middag, kaffe og kaker og etterfølgende midnattsgudstjeneste i Eidskog kirke.

Hver uke arrangerer prestene «Tekst og lunsj» på Kirkekontoret, hvor alle som vil kan komme og diskutere neste søndags pretekst med prestene (og diakonen), og spise lunsj sammen med resten av kirkestaben på kontoret.

En gang i måneden samarbeid Kirken med Eidskog Normisjon om tiltaket «Taco kveld» på Skotterud bedehus. Dette er et åpent arrangement, med fokus på sosial omgang for flykninger/innvandrere i bygda og eidskoginger. Her innledes kvelden med taco til alle, etterfulgt av kaffe og kake, quiz og «kveldstanker» ved prestene. Dette skal være et rent diakonalt tiltak, uten forkynnelse i talen fra prestene.

3. Barn og unge

Vår visjon for arbeidet med barn og unge i Eidskog og Vestmarka sokn er (Fra Plan for trosopplæring for Eidskog og Vestmarka menighet, 2017):

«Å holde åpne veier for barn og unge til kirke og tro, og åpne veier fra kirken til hjem og samfunn.» Vi ønsker at alle barn og unge i Eidskog skal kjenne seg som viktige deler av kirkens fellesskap, og vite at fellesskapet er der for dem gjennom hele livet.

Eidskog og Vestmarka menigheter har i mange år hatt lange tradisjoner på gode tiltak for barn og unge.

Historisk har det vært flest tiltak for barn i menighetene, men lite for ungdom etter konfirmasjonstid.

Gjennom trosopplæringsreformen fikk vi muligheten til å systematisere det som allerede eksisterte, og samtidig supplere med nye tiltak.

De tiltakene som allerede eksisterte her i kommunen, har slått dype røtter og fungerer fremdeles godt. Dette er: Dåp, utdeling av 4-årsbok, juletreffester i Eidskog (i samarbeid med Eidskog Normisjon og Eidskog Bygdekvinnelag), dåpsskole for 6-åringer, utdeling av bibel til 5. klasse, barnekor og konfirmasjonen.

Kirken starter høsten 2020 med to barnekor:

- ToBaGo (Tobøl Barnegospel) fra 1.-3. trinn
- Kirkens barnekor fra 4.-7. trinn

I tillegg danner en gruppe konfirmanter fra årets konfirmantkullet hvert år et eget konfirmantkor.

Av nye tiltak har menigheten:

Babysang, Kirkens torgdag (med teater, salg av bøker og kristent materiell til bruk i hjemmet, sang og mat), «Hvor er sauene?» (gudstjeneste for 3-åringer), karnevalsgudstjeneste, «Pilegrimsuka i Eidskog» (pilegrimsvandring med alle klasser på barneskolene i kommunen), tårnagenter, lysvåken, ungdomsgudstjenester og ungdomslederkurs.

Det er et godt samarbeid mellom barnehager, skoler og Kirken.

I Eidskog sokn ligger det:

4 barnehager (Matrand, Skotterud, Skotterudløkka og Magnor barnehager) og 2 barneskoler, Skotterud skole og Magnor skole, og en ungdomsskole, Eidskog ungdomsskole.

Av samarbeidstiltak med barnehagene er:

- Besøk i Eidskog kirke til påske (med Matrand barnehage)
- Utlån av flanelograf til påske (til Skotterud barnehage)
- Evnt. besøk til jul av presten (til Skotterud barnehage)
- Julegudstjeneste med alle barnehagene i Eidskog og Magnor kirker

Av tiltak som er spesielt knyttet til skolene er:

- Utdeling av bibel til 5. trinn hvor presten(e) besøker skolene og underviser en skoletime om Bibelen (på barneskolene)
- Pilegrimsuka i Eidskog (med alle trinn på barneskolene)
- Julegudstjenester (en gudstjeneste med hver av skolene).

Trosopplærer: Pga synkende barnetall i kommunen, valgte menighetene å ikke ansette egen trosopplærer i kommunen. Fordi midlene ikke ville rekke til en levebar stilling, ønsket man heller å fordele midlene på ressurser som kunne komme inn som kordirigent, teaterregissør, kunstner, musiker osv. på de konkrete tiltakene. Menighetene har et felles trosopplæringsutvalg som koordinerer og er ansvarlig for arbeidet med barn og unge, sammen med prestene.

I tillegg ønsker vi å bruke barn og unge i menighetens gudstjenester så mye som mulig, feks som ministranter, gjennom musikkinnslag, teaterinnslag (julespill, musikal og mindre dramatiseringer), som kirkeverter/frivillige i gudstjenesten med mer.

4. Kirken i lokalsamfunnet

Kirken ønsker være en naturlig del av Eidskogs lokalliv, og at arbeidet vårt kan integreres i lokalsamfunnets ulike liv og virke.

Menigheten har flere møtepunkter med lokalsamfunnet gjennom året.

Ved jubileum samarbeider gjerne kirken med kommunen, feks ved Eidskog kirkes 350-årsjubileum i 2015 (hvor ordføreren holdt preken på en kveldsgudstjeneste, deltok som tekstleser på «Det store bryllupet» osv.) eller ved kommunens Hans Børli-jubileum i 2018 (hvor kirken, sokneprest og kommunen samarbeidet tett om flere arrangement).

Prestene deltar flere arrangement gjennom året, feks ved å holde andakt på juletreffester, Kommunestyrets julebord og Arbeiderpartiets pensjonistmiddag før jul.

I kommunen deltar soknepresten som kirkens representant i Eidskog kristne samarbeidsutvalg, som er et samarbeidsorgan mellom Eidskog Normisjon, Eidskog Betania, Kirken i Eidskog og Husmøtene.

De siste 5 årene har det blitt arrangert «Åpen kjerkeplass» hver juli-måned. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Kirken i Eidskog, Eidskog Sanitetsforening, Eidskog Bygdekvinnelag og Eidskog historie- og museumslag, med åpen Eidskog kirke, åpen vaffelcafe i Kirkestua og åpent skolemuseet på kirkeplassen på Matrand (ved Eidskog kirke). Sommeren 2020 ble det holdt tidebønner (kl. 12.00) og orgelmusikk (kl. 14.00-14.30) hver i kirken.

På kirkens friluftsgudstjenester og grendegudstjenester kommer det andre til gudstjenesten, i tillegg til dem som oftere går til søndagsgudstjenesten. Dette er gode møtesteder som skaper mye hygge og glede i utvidede fellesskap.

5. Medarbeiderskap og organisering

I Eidskog kommune er det to menighetsråd, Eidskog og Vestmarka menighetsråd, og et fellesråd, Eidskog kirkelige fellesråd.

Soknepresten har sete i alle tre råd.

Menighetsrådene har ingen egne ansatte, men har et tett samarbeid med Eidskog kirkelige fellesråd.

Menighetsrådene har flere arbeidsutvalg, som er felles for de to menighetsrådene. Se pkt. 6.

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Eidskog og Vestmarka har følgende felles utvalg:

- Gudstjenesteutvalget
- Trosopplæringsutvalget
- Diakoniutvalget
- Kirkemusikalsk utvalg
- Redaksjonen for menighetsbladet og Jul-i-Eidskog

- Kenya-komiteen

Menighetenes planer:

- Plan for trosopplæring (se vedlegg)
- Plan for diakoni: Menighetens tidligere diakoniplan er fra 1997, og er i behov av revidering. Tidligere i år, 2020, vedtok Kirkemøtet en ny diakoniplan for Den norske kirke, og menighetsrådene/diakoniutvalget arbeider denne høsten med en ny diakoniplan, under ledelse av diakonen.

Vestmarka sokn

En vurdering av status og målsetninger for menighetens arbeid:

Vestmarka menighet er en liten grend i Eidskog kommune med ca 450 innbyggere, hvor majoriteten er medlemmer av Den norske kirke.

Selv om grenda er liten, er befolkningen aktive og opptatt av å ta vare på livet og engasjementet i grenda.

1. Gudstjenester

Antall forordnede gudstjenester pr. i dag: 28 (31 i forrige forordning)

Vestmarka er en klassisk norsk folkekirke-menighet, hvor menigheten bruker kirken i stor grad til kirkelige handlinger, men den faste menigheten er liten.

Befolkningen har et sterkt eierskap til sin kirke.

Vestmarka kirke er en kirke fra 1883, med 330 sitteplasser.

Historisk ble den bygget på slutten av 1800-tallet fordi avstanden til Eidskog kirke var lang, og Vestmarkingene ønsket sin egen kirke. Denne historien preger befolkningens forhold til kirken i dag.

I mange år bodde kapellannen i Eidskog kommune på Vestmarka og hadde sitt hovedansvar for Vestmarka menighet, med sete i Vestmarka menighetsråd.

I dag ses Kirken i Eidskog (med begge sokn) som en enhet, og soknepresten har derfor sete i Vestmarka menighetsråd. Kapellannen bor ikke lenger på Vestmarka og har sitt virke i større grad i hele kommunen.

Det holdes gudstjenester i kirken annenhver søndag som normalordning.

I tillegg avholdes det:

- høytidsgudstjeneste til jul, påske og pinse
- skole- og barnehagegudstjeneste til jul
- 2 friluftsgudstjenester i året (på Eidskog Bygdetun og på Oppistun/Børli)
- samarbeidsgudstjenester
  - med Skillingmark församling, Gjøkotta: En felles morgengudstjenesten kl. 08.00 på Påtfeldtstugan (landstedet til dikteren Johan Påtfeldt ved Helgesjøen, som grenser til Norge) i Skillingmark hver vår/pinse.
  - med Nes og Aurskog menigheter (fellesgudstjeneste i Mangen kapell).

Menighetsrådet stiller selv som kirkeverter på gudstjenestene i Vestmarka kirke, og følger samme struktur som Eidskog menighet.

Det er en felles ordning for hovedgudstjenesten for begge sokn i kommunen.

2. Omsorg og solidaritet

Vestmarka og Eidskog menighet har felles misjonsprosjekt, hjelpeprosjekt, konfirmantopplegg og diakoniutvalg.

Se mer informasjon under pkt. 2 under «Eidskog sokn».

3. Barn og unge

Vestmarka og Eidskog menighet har felles trosopplæringsplan, se pkt. 3 under «Eidskog sokn.»

På Vestmarka finnes det en skole, Eidskog montessoriskole og en barnehage, Eidskog naturbarnehage.

Kirken samarbeider med skole og barnehage om julegudstjeneste i Vestmarka kirke før jul.

I tillegg deltar skolen på «Pilegrimsuka i Eidskog» sammen med de to andre barneskolene i kommunen.

Eidskog montessoriskole var tidligere en kommunal skole, Vestmarka kirke.

Etter at skolen ble privatisert har samarbeidet med skolen blitt noe begrenset, pga skolens livssynsnøytrale praksis (dvs. At de ikke ønsker at kirken skal besøke kirken, dele ut bibler osv.).

Men menigheten er veldig glad for det samarbeidet som er mulig å få til.

I tillegg blir soknepresten/prestene invitert ved enkelte anledninger, feks til intervju i skoleavisen.

4. Kirken i lokalsamfunnet

På et lite sted er det gjerne mange av de samme menneskene som deltar i ulike deler av grendas liv. Slik er det i Vestmarka menighet. Vestmarka menighetsråd er et aktivt råd som også er aktivt i lokalsamfunnet. Menighetsrådet har en fast plass i Vestmarka grendelag.

Kirken arrangerer årlig lokalsamfunnets julekonsert, «Vi synger og spiller jula inn» hvor Vestmarka sangkor, Vestmarka hornorkester og andre lokale artister deltar.

Vestmarka kirke brukes også jevnlig til konserter ellers i året, av både lokale og andre artister (på samme måte som Eidskog og Magnor kirker).

17. Mai-feiringen er fremdeles knyttet til skolen, kirken og bygdetunet («Almenninga»), hvor 17. Mai-toget slutter utenfor kirken, og gudstjenesten begynner. Etter gudstjenesten går alle ned til skolen for bevertning og leker.

5. Medarbeiderskap og organisering

Vestmarka menighetsråd styrer menighetens liv og virke, i tett samarbeid med Eidskog kirkelige fellesråd.

Menighetsrådet eier også Vestmarka kirkestue, og driver husets liv og oppsyn (gjennom vask, maling, dugnad osv.). Kirkekontoret bistår med utleie og økonomi.

6. Oversikt over menighetens planer og utvalg

Eidskog og Vestmarka menighetsråd har felles arbeidsutvalg.

Se pkt. 6. Under «Eidskog sokn».

Ved sokneprest Bettina Taugbøl Eckbo
på vegne av Eidskog Vestmarka menighetsråd

Eidskog kommune

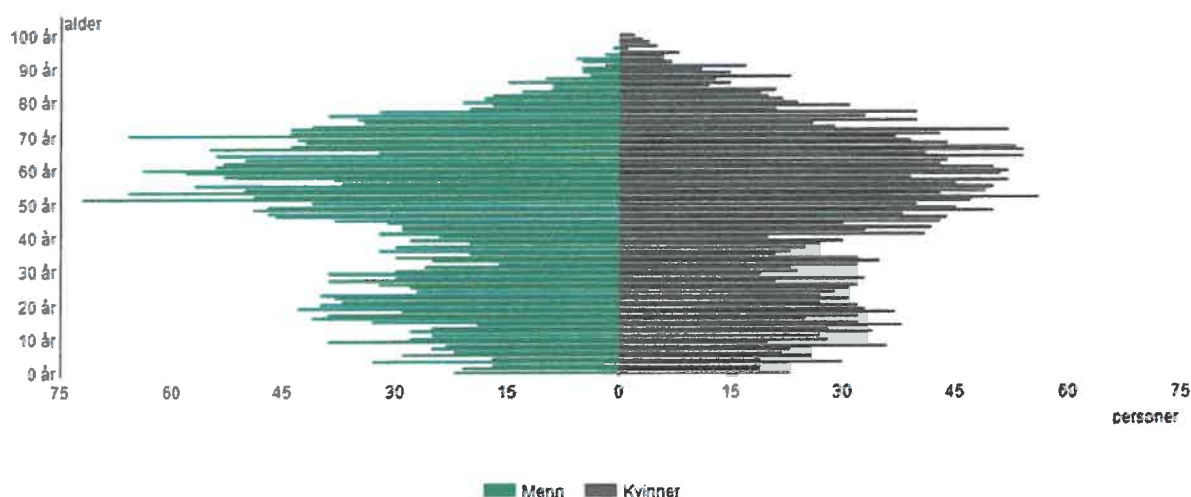
«Vår kjære bygd du smiler, så fredfullt for deg selv,
der kledd i blått du hviler mot Värmlands varde fjeld»

Slik starter vår egen bygdesang «Eidskog-sangen» skrevet av vår store poet Hans Børli, og i vår/sommer med stengt grense til Sverige, så har det også vært slik. Men med Riksvei 2 «tvers igjennom kommunen», og som krysser den norsk-svenske grensen ved Magnor/Eda, så er det ikke bare fredfullt til vanlig. Hvert år er det hundretusener av turister og andre kjøpeglade nordmenn som tar turen over grensen. I tillegg er det ca 130 svensker som pendler til sin arbeidsplass her i Eidskog.

Eidskog kommune med sine to sokn, Vestmarka og Eidskog, ligger lengst sør i Innlandet fylke med 40 km grense mot Sverige og EU. Folketallet i første kvartal i år var 6112, hvorav ca. 400 tilhører Vestmarka sokn. Av kommunens innbyggere er 82,3 prosent medlemmer i Den norske kirke. Befolkningen bor i hovedsak rundt «tettstedene» Skotterud, Magnor og Vestmarka, mens 22,3 % bor på landbrukseiendom. Eidskog har også flere hyttefelt med til sammen 655 hytter.

Befolkningssammensetningen i kommunen, er preget av stadig flere eldre. Andel eldre, 80 år og over, utgjør 6,8 %, (lands.gj.sn. 4,6 %). Andel barn og unge, 0-20 år utgjør 20,9 % av befolkningen (lands.gj.sn. 23 %). Personer med innvandrerbakgrunn, og da i hovedsak vestlig innvandrerbakgrunn, utgjør bare 5,3 % mot 9,6 % på landsbasis.

07459: Befolkning, etter kjønn og alder. Eidskog, Personer, 2020

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Eidskog kommunes totalareal er på 604,40 kv.km, og av dette er 60 % produktiv skog. Altså ei skikkelig skogsbygd, med en mangeartet natur og fauna som gir uante rekreasjonsmuligheter langs elver, sjøer og i skogene. Vi har bl.a pilegrimsled, vektervei (laget av Gjensidigestiftelsen) og milevis med sykkelstier og skogstier. Her er det store muligheter å komme seg ut i naturen. Har du behov for sykkel, ski eller annet utstyr, så kan dette lånes gratis på BUA. Kanskje nettopp tilgjengeligheten til naturen var en av årsakene til at Eidskog i 2003 ble kåret til landets beste oppvekstkommune av departementet?

Skotterud er kommunesenteret, og her finnes blant annet kommunens ungdomsskole, legesenter, rådhus, bibliotek, sykehjem, apotek, frisør, butikker, spisesteder og mange boliger som er tilrettelagt for eldre og mennesker med spesielle behov. Eidskog kommune har for øvrig totalt fire skoler og fem barnehager.

Kommunens beliggenhet i forhold til grensen, og befolknings-sammensetning gjør at kommunen har noen ekstra utfordringer. Eidskog har en høy andel av innbyggere over 80 år som er beboere på institusjon eller mottar hjemmetjenester, og dette antallet øker for hvert år.

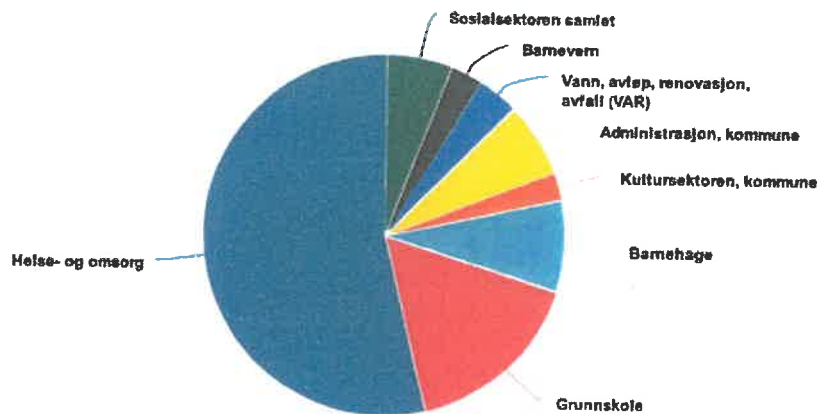
Eidskog har også omtrent dobbelt så mange sosialhjelpsmottakere (pr. 100 innbyggere) som landet for øvrig, (brutto utbetalt sosialhjelp i 2019 var 12.939.000,-), stor andel barn med barnevernstiltak og en stor andel elever med spesialundervisning.

Antall sysselsatte er lavere enn gjennomsnittet for landet, og på en andel av befolkningen på 16 år og eldre med høyere utdanning utgjør disse bare 11,3 % (24,8% på landsbasis). Pr. juni 2020 var det 760 uføretrygdet, og antall arbeidsledige er også over gjennomsnittet i forhold til landet ellers.

Alt dette bidrar til ekstra utfordringer for kommunen, men Eidskog kommune er en kommune
«For framtidens generasjon»

Eidskog tør å satse, og å «tenke stort». Selv om lånegjelden pr. innbygger er kr. 79.343,-, har kommunen store planer og investeringer på gang. Bl.a. felles politistasjon med svenskene på grensen, ny brannstasjon og støtte til bygging av Norges største produksjon- og besøksfabrikk av tre-møbler.

Utgifter etter utvalgte områder. 2019

NÅR DET GJELDER OVERFØRING TIL FELLESRÅDET, så har vi FÅTT INNVLGET de midlene det er søkt om.

Fellesrådet har også opparbeidet en «reserve», som er tenkt brukt til bl.a. del-finansiering av diakonstillingen, og påløpende vedlikehold på kirkene, så som maling etc.

Fellesrådet har også noen investeringsmidler stående. Første prioritet er investering/utbedring av Magnor kirke. Her må det skiftes vinduer, etterisoleres og paneles på nytt.

Det vurderes også nytt vanntåkeanlegg i Eidskog kirke, da brannetaten har påpekt at brannsikringen kunne vært enda bedre enn den er i dag. I Eidskog kirke er det også fortsatt gamle rørovner som ikke lenger gir ønsket effekt, og det bør monteres et nytt oppvarmingssystem.

Ved Vestmarka kirke må det dreneres noe, og rette på deler av kirkemuren.

Kirkene har ellers blitt regelmessige malt og vedlikeholdt, så vi mener at dette «er under kontroll».

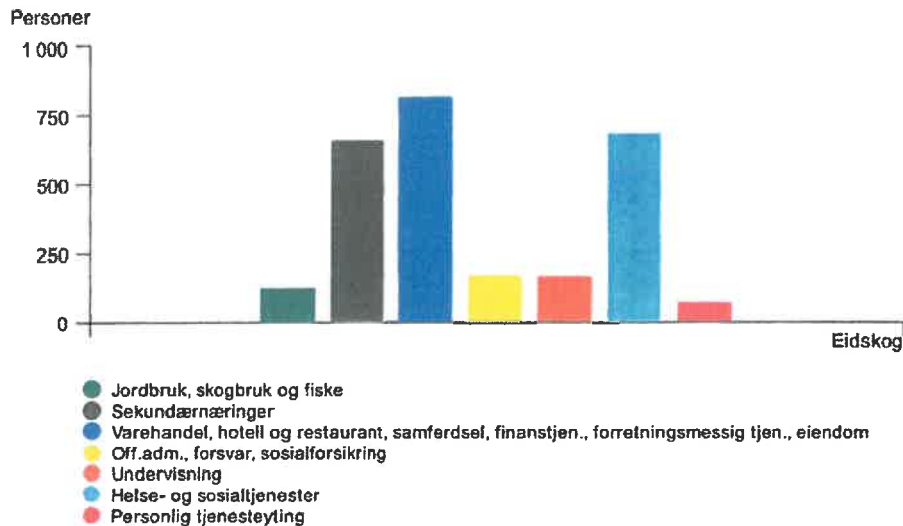
Fellesrådet har 7 ansatte i 5,75 årsverk. Det er kirkeverge (80 %), organister (75 % + 70 %), sekretær (50 %), kirketjenere (100 % + 100 % + 20 %), og en diakon i en toårig prosjektstilling (80 %). Det er ingen planer om ytterligere ansettelser.

Fellesrådet har 3 kirker med tilhørende kirkegårder, Eidskog, Magnor og Vestmarka.

På administrativt hold, så jobbes det med å få på plass «Kirkepartner» og et godt arkivsystem. Kirkebokføringen mener vi er under kontroll.

Eidskog kommune har mer enn 500 ansatte, og er med det den største arbeidsplassen i kommunene.

Hva innbyggerne arbeider med. 2019

Prognosene antyder ca 50 fødsler i året de kommende årene, og en positiv nettoinnflytting. Men med 65 til 80 dødsfall i året, så blir folketallet stadig nedadgående.

Av antall fødte er det veldig mange som velger å døpe barna i kirken, og dette ser ut til å være nokså stabilt. Når det i tillegg er flere som kommer til Eidskog og hjembygda si for å døpe barnet, så har vi de siste fem årene hadde et «dåpsoverskudd» på 104 %.

Fortsatt velger over 70 % i årskullene, kirkelig konfirmasjon.

Antall vielser ligger på mellom 8 til 12 i året fordelt i de tre kirkene.

Mer enn 100 frivillige lag og organisasjoner gir et bredt kulturelt tilbud i kommunen, både kristne og andre, og vi har et tett samarbeid med flere av disse i vårt arbeid.

Vi har også noen gudstjenester på bedehus, grendehus og friluftsgudstjenester. I tillegg håper vi at vi snart kan komme i gang igjen med andakter på sykehjemmet hver uke og jevnlig besøk på Koppangtunet og Skotterud-tunet som er bosteder for eldre mennesker.

Med strenge korona-tiltak så har mye blitt «satt på vent», og vi savner flere av våre tidligere tiltak, så som f.eks institusjonsandakter. Samtidig så har også situasjonen fått fram andre kreative idéer og engasjement. Bl.a. i påsken og til 17.mai ble det gjort opptak av musikkinnslag, andakter, samlingsstund med barn osv. som ble delt på sosiale medier.

Vi har mange flinke, både ansatte og frivillige, som står på og får til utrolig mye.

Kirkene i Eidskog hadde ikke vært en levende kirke uten gode medspillere.

Marit Nordal
Marit Nordal
Kirkeverge

Økonomisk oversikt, Eidskog krk.fellesråd

	Regnskap 2019	Reg. budsjett 2019	Budsjett 2020
Inntekter:			
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	533 321,83	602 000,00	517 000,00
Salg av driftsmidler/fast eiendom	0,00	0,00	0,00
Refusjoner/overføringer	636 819,37	420 000,00	268 000,00
Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale	133 542,00	155 000,00	150 000,00
Statlige tilskudd	431 418,00	431 000,00	230 000,00
Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	0,00	0,00	0,00
Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	4 037 501,50	4 030 000,00	4 160 000,00
Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	5 772 602,70	5 638 000,00	5 325 000,00
Utgifter:			
Lønn og sosiale utgifter	2 999 044,27	3 083 000,00	3 725 000,00
Kjøp av varer og tjenester	2 002 026,10	2 075 000,00	1 796 000,00
Refusjoner/overføringer	304 167,32	278 000,00	260 000,00
Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale	133 542,00	155 000,00	150 000,00
Tilskudd og gaver	4 468,00	2 000,00	2 000,00
Sum driftsutgifter:	5 443 247,69	5 593 000,00	5 933 000,00
Brutto driftsresultat:	329 355,01	45 000,00	-608 000,00
Renteinntekter og utbytte	158 586,00	92 000,00	27 000,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og låneomkostn.	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00
Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.	0,00	0,00	0,00
Netto finansinntekter/-utgifter	158 586,00	92 000,00	27 000,00
Avskrivninger	131 202,00	165 000,00	165 000,00
Motpost avskrivninger	131 202,00	165 000,00	165 000,00
Netto driftsresultat	487 941,01	137 000,00	581 000,00
Interne finansieringstransaksjoner:			
Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)	222 673,10	223 000,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	498 000,00
Bruk av bundne fond	0,00	38 000,00	110 000,00
Sum bruk av avsetninger	222 673,10	261 000,00	608 000,00
Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	332 780,77	334 000,00	0,00
Avsatt til bundne fond	76 083,83	49 000,00	12 000,00
Overført til investeringsregnskapet	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Sum avsetninger	423 864,60	398 000,00	27 000,00
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK (OVERSKUDD)	286 749,51	0,00	0,00
REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK (UNDERSKUDD)	0,00	0,00	0,00

Pilegrimsvandring rundt kirken. Sogneprest Bettina Eckbo leder an. Foto: Hans Dyblie

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bapeterområd

Postboks 172 2302 Hamar Besøksadresse: Folkestadgate 152
Telefon 62 55 03 50 www.kirken.no/hamar hamar.bdr@kirken.no